

Viața consacrată. Recunoștință, pasiune, speranță

„Voi, persoanele consacrate, nu aveți numai o glorioasă istorie de amintit și de povestit, ci și o mare istorie de făcut!”
Ioan Paul al II-lea (*Vita consecrata*, 110)

Sărbătoarea *Prezentării lui Isus la templu*, celebrată de Biserică la 2 februarie, marchează de aproape două decenii Ziua Mondială a Vieții Consacrate. Instituită de Sfântul Papă Ioan Paul al II-lea în 1997, această zi este ocazie pentru „întreaga Biserică de a valoriza tot mai mult mărturia persoanelor care au ales să-l urmeze îndeaproape pe Cristos prin practicarea sfaturilor evanghelice și, în același timp, dorește a fi pentru persoanele consacrate prilej pentru reînnoirea propunerilor și revigorarea sentimentelor care trebuie să inspire dăruirea lor lui Dumnezeu” (Ioan Paul al II-lea, *Mesaj pentru I-a Zi a vieții consacrate*, 6.01.1997).

Expresia *viață consacrată* apare chiar în documentele conciliare, în particular în decretul despre reînnoirea vieții religioase *Perfectae caritatis*. Viața consacrată este legată de fapt de realitatea baptismală, care îl distinge pe fiecare creștin, întrucât, ca botezat, este consacrat lui Dumnezeu, profesiunea sfaturilor evanghelice ducând la desăvârșirea vieții baptismale. Această consacrare lui Dumnezeu nu este cauzată de botez – așadar nu este întemeiată pe un sacrament –, ci este o consacrare bazată pe profesiunea sfaturilor evanghelice. Viața religioasă este așadar împlinirea sfaturilor evanghelice proclamate și trăite de Isus, plecând de la Evanghelie, fiind mereu practicate în Biserică, întrucât Domnul a făcut de la începuturi acest dar Bisericii.

„Sfaturile evanghelice ale curăției închinare lui Dumnezeu, sărăciei și ascultării, fiind întemeiate pe cuvintele și exemplul Domnului și fiind recomandate de apostoli și de părinții Bisericii, de învățătorii și păstorii ei, sunt

un dar divin pe care Biserica l-a primit de la Domnul său și pe care, prin harul lui, îl păstrează neconținut” (*Lumen Gentium*, 43).

Primele comunități monastice au privit spre comunitatea discipolilor care îl urmau pe Cristos și spre cea din Ierusalim, ca la un ideal de viață. Asemenea Bisericii născându-se, având o singură inimă și un singur suflet, călugării, reunindu-se în jurul unei călăuze spirituale, abatele/superiorul, și-au propus să trăiască în mod radical comuniunea bunurilor materiale și spirituale și unitatea instaurată de Cristos. Astfel, comunitatea monastică își află arhetipul și dinamismul său unificator în viața de unitate a Persoanelor Sfinte Treimi. Viața consacrată este trăită în Biserică asemenea unui dar al Preasfinte Treimi. Ea invită la imitarea lui Cristos, urmându-l mai îndeaproape și imitându-l cu mai multă fidelitate, și se manifestă prin dăruirea lui Dumnezeu iubit mai presus de toate, exprimându-se ca răspuns dat lui Cristos Domnul și Învățătorul care cheamă la a fi urmat, prin profesiunea de credință a sfaturilor evanghelice ale curăției, sărăciei și ascultării. Este susținută de acțiunea constantă a Duhului Sfânt care favorizează primirea chemării, fidelitatea față de configurarea desăvârșită la Cristos – pentru a trăi ceea ce El a fost, ca Cuvânt Întrupat, în filiația divină (sărac, curat și ascultător) – și dăruirea totală slujirii Lui în Biserică.

Sfaturile evanghelice ale curăției, sărăciei și ascultării nu se întemeiază numai pe cuvintele și exemplele Domnului, ci reprezintă în Biserică forma de viață pe care Fiul lui

► Dumnezeu a ales-o pentru sine, atunci când a venit în lume pentru a face voia Tatălui, cea pe care Sfânta Fecioară Maria a îmbrățișat-o și pe care El însuși a propus-o discipolilor care îl urmau (cf. *Lumen Gentium* 42-44). De aceea forma de viață care se distinge prin profesiunea sfaturilor evanghelice are sens numai în raport cu Cristos. Dacă profesiunea sfaturilor evanghelice, ca formă de viață care imită viața lui Isus, este legată de misterul persoanei Domnului, ea manifestă și misterul vieții creștine, care nu este altceva decât viața lui Cristos în noi.

Persoanele consacrate, așa cum explică al II-lea Conciliu din Vatican, nu constituie o stare intermediară între clerici și laici (cf. *Lumen Gentium* 43). Într-adevăr, cei chemați de Dumnezeu să profeseze sfaturile evanghelice ale curăției, sărăciei și ascultării în forme anume de viață prin voturi sau alte legăminte sacre, recunoscute și prevăzute de Dreptul Canonic, provin atât dintre clerici cât și dintre laici, de aceea starea lor nu face parte din structura ierarhică a Bisericii, deși este un factor important al vieții acesteia, al organizării și sfințeniei ei. Iar sfințenia, „se manifestă într-un mod aparte prin practicarea sfaturilor numite, de obicei, *evanghelice*. Această practicare a sfaturilor, îmbrățișată de mulți creștini sub impulsul Duhului Sfânt, fie în particular, fie într-o condiție sau stare recunoscută de Biserică, aduce și trebuie să aducă în lume o mărturie și o pildă strălucită a acestei sfințenii” (*Lumen Gentium* 39).

Celebrarea din acest an a Zilei Mondiale a Vieții Consacrate are loc în cadrul Anului pe care Papa Francisc l-a dedicat într-un mod cu totul special persoanelor consacrate, un „an” inaugurat la 30 noiembrie 2014 și care se va încheia cu sărbătoarea *Prezentării lui Isus la templu* de la 2 februarie 2016.

În scrisoarea apostolică publicată cu ocazia celebrării Anului Vieții Consacrate, Papa Francisc propune o reflecție în jurul a trei obiective: a privi spre trecut cu recunoștință, a trăi prezentul cu pasiune, a îmbrățișa viitorul cu speranță. Suveranul Pontif îndeamnă fiecare ordin, congregație ori institut religios „să-și amintească începuturile și dezvoltarea istorică”, „pentru a ține astfel vie identitatea și pentru a întări unitatea familiei religioase și simțul de apartenență al membrilor săi”. De asemenea, Suveranul Pontif invită pe fiecare să se întrebe dacă și cum s-a lăsat interpelat de Evanghelie, dacă aceasta „este cu adevărat ghidul pentru viața de zi cu zi și pentru alegerile pe care suntem chemați să le facem”. Apoi, explică Papa, „a trăi prezentul cu pasiune înseamnă a deveni *experți în comuniune*”, și „a oferi un model concret de comunitate care, prin recunoașterea demnității fiecărei persoane și prin împărtășirea darului pe care fiecare îl are, să permită o viață fraternă”. Al treilea obiectiv, *speranța pentru viitor*, se întemeiază „pe Acela în

care ne-am pus încrederea” și „va permite vieții consacrate să continue să scrie o mare istorie în viitor, spre care trebuie să ținem îndreptată privirea”.

Și în Biserica noastră locală persoanele consacrate au o *glorioasă istorie de amintit și de povestit*. În istoria recentă, marcată de lipsa libertății religioase și de persecuție a Bisericii, multe persoane consacrate au dat o mărturie sublimă de credință, ducând uneori „da-ul” dat lui Cristos până la jertfa supremă. Din 1990 multe comunități religioase au fost redeschise, altele noi și-au început activitatea pe teritoriul Arhidiecezei, așa încât astăzi, în Biserica noastră locală, activează 43 de ordine, congregații și institute religioase, dintre care 14 masculine și 29 feminine, în diferite sectoare ale vieții ecleziale și sociale. Și deși numărul vocațiilor a scăzut în ultimii ani, trebuie să privim cu speranță spre viitor, așa cum ne îndeamnă de altfel și Papa Francisc.

Și așa vrea să încheie cu cuvintele ÎPS Ioan Robu, reamintind astfel gândurile sale de recunoștință, mulțumire și speranță, exprimate în *Scrisoarea pastorală cu ocazia Sărbătorii Nașterii Domnului* din decembrie 2014, gânduri la care mă unesc și eu:

„Mulțumesc persoanelor consacrate care lucrează în cadrul Arhidiecezei de București. Avem bucuria să știm că o muncă statornică și plină de sacrificii se desfășoară prin ele în parohiile noastre în favoarea celor mai lipsiți, însingurați, bolnavi, de toate vârstele. Munca voastră rămâne ca semn viu de dăruire și bucurie, piatră de temelie pentru un prezent și un viitor mai plin de dragoste, mai puțin egoist, mai uman, mai creștin. Activitatea noastră din spitale, grădinițe, școli, tipografie, editură, birouri, case parohiale, rodește pentru acum și pentru viitor. Îmi place să văd mereu această legătură dintre prezent și viitor, în tot ceea ce are loc în Biserică și în lume, ținând prezente învățăturile istoriei trecutului. Și în acest sens, mă gândesc cu speranță la exemplul vostru de persoane consacrate: lucrarea voastră pune în terenul inimilor de toate vârstele semințele generozității, ale jertfei, ale evlaviei, ale iubirii, ale dreptății... Aceste semințe rodesc în prezent pentru viitor. Sfântul Părinte Papa Francisc a voit ca acest an să fie dedicat vieții consacrate și ne bucurăm că împreună cu toată Biserica universală putem să vă spunem încă o dată, în atâtea feluri, cât de mult vă prețuim pe voi toți din toate Congregațiile, Ordinele și Mișcările bisericești și cât de mult ne bucurăm de prezența și de activitatea voastră. Rugăciunea și dragostea noastră vă vor însoți mereu”. ■

PS Cornel DAMIAN
Episcop Auxiliar de București

